

אור הזוהר

גליון מס' 663 | פרשת תולדות התשפ"ה
מאמרים נבחרים מאירי עיניים ומחממי לב מהזוהר הקדוש

הגליון מוקדש להצלחה בכל העניינים לענת חנה בת רחל ה'ו, לרפוא"ש לרבקה בת מתוקה תואה ויהודה בן סופיה ולהבדיל - לע"ג אליהו בן רחל ז"ל

פתח אליהו ואמר **זְהַמְשִׁבִּים יִזְהָרוּ כְּזֹהַר הַרְקִיעַ**. בזה החיבור שלך, שהוא "ספר הזוהר", מזיו של עולם הבינה שהיא תשובה. לאֵלוֹ לֹא נצרך נסיון. ובעבור שעתידים ישראל לטעום מעץ החיים, שהוא זה "ספר הזוהר", יצאו עימו מן הגלות ברחמים, ויתקיים בהם **"ה' בְּרַד יִנְחֵנוּ, וְאִין עִמוּ אֵל נִכְרִי"**! (הקדמת תיקוני הזוהר)

סוד הברכות ליעקב

הקב"ה (שיתחלפו יעקב ועשיו בסדר הברכות), וגרם ליעקב ליטול משלו.

(תולדות, דף קמ"ג)

בקטנה - ידי ישראל על העלינה באחרית הימים:

פתח רבי ייסא אמר, **"בן יַכְבֵּד אֶב וְעַבְד אֲדַנְיוּ"**. "בן" זה עשיו, שלא היה אדם בעולם שיכבד את אביו כמו שעשיו כיבד את אביו (בעקבות זה שלקח יעקב את בכורתו רצה להורגו, אבל נמנע בכך כל עוד יצחק היה חי), ואותו הכבוד שכיבד אותו השליט אותו בעולם הזה.

"וְעַבְד אֲדַנְיוּ" - זה אליעזר עבד אברהם, ובארהו, שהרי כשהיה בא לחרן (בשליחות אברהם, למצוא כלה ליצחק), בכמה עושר וכמה מתנות ואוצרות וגמלים טעונים, שלא אמר לבתואל ולבן שהוא אוהבו של אברהם או איש אחר שבא עם (מתנות) פיוס של אברהם, אלא טרם ידבר את דברו מה כתוב? **"וַיֹּאמֶר עַבְד אַבְרָהָם אֲנִי"**, ואחר כך (חזר וכינה את אברהם) **"אֲדַנְי אֲדַנְי"**, כדי שיכבד (לבן) את אברהם, אותו הכבוד ואותו החסד האריך לו לכמה פעמים.

כך עשיו - הכבוד הוא שכיבד את אביו האריך לו את כל אותו הזמן שישלוט בעולם הזה, ואותן הדמעות (שהוריד בעקבות צערו על מכירת הבכורה) הורידו את ישראל לשעבודו, עד שישבו ישראל לקדוש-ברוך-הוא בבכיה ובדמעות, שכתוב **"בְּבִכִּי יָבֵאוּ"** וגו', ואז כתוב **"וְעָלוּ מוֹשִׁיעִים בְּהַר צִיּוֹן לְשַׁפֵּט אֶת הָרַע עֲשׂוֹ, וְהִיטֵה לְה' הַמְּלוֹכָה"**. ברוך ה' לעולם אמן ואמן!

(תולדות, דף קמ"ו)

ירושלים	ת"א	חיפה	ב"ש
16:00	16:16	16:04	16:18
17:14	17:15	17:13	17:17
15:53	15:49	15:47	15:51

עפ"י לוח ישיבת כסא רחמים

שבת שלום ומבורכת לכל בית ישראל!

© כל הזכויות שמורות לרבי שמעון בר יוחאי!!!

"אור הזוהר" בפייסבוק, ביטויב, באתר האינטרנט ובטלגרם.

מותר לצלם, להעתיק, להפיץ, לשלוח לחברים, וכל דבר אחר על מנת לזכות את הרבים, ולהחיש הגאולה ברחמים. להצטרפות לרשימת התפוצה של הגליון **לחצו כאן** **הגליון מוקדש לרפואת יהודה בן סופיה ורבקה בת מתוקה תואה, ולהבדיל - לע"ג שאול ג'ורג' בן גרציה, רחל בת מסעודה, דודי דליה בת רחל, יהודית אודט בת סופיה, חיים ציון בן נחמה, יום טוב בן מתוקה תואה, רוזה בת אמה חביבה, נועם נומי בן סופיה, יעקב בן בת-שבע ת.צ.ב.ה.**

אותן הדמעות (שהוריד עשיו בעקבות צערו על מכירת הבכורה) הורידו את ישראל לשעבודו, עד שישובו ישראל לקדוש-ברוך-הוא בבניה ובדמעות, שכתוב "בבכי יבאו וגו', ואז כתוב "ועלו מושיעים בהר ציון לשפט את הר עשו, והיתה ל-ה' המלוכה".

הקב"ה מתאוה לתפילותיהם של ישראל

פתח רבי יהודה אחריו ואמר, "ויעתר יצחק ל-ה' לנכח אשתו", מהו "ויעתר"? שהקריב לו קרבן והתפלל עליה. ואיזה קרבן הקריב? הקריב עולה, שכתוב "ויעתר לו ה'". כתוב כאן "ויעתר לו ה'", וכתוב שם "ויעתר אלהים לארץ" וגו'. מה להלן קרבן - אף כאן קרבן. כתוב "ויעתר יצחק", וכתוב "ויעתר לו". שיצאה אש מלמעלה כנגד האש שלמטה (שצריכה אש מלמעלה לקבל הקרבן שלמטה).

דבר אחר "ויעתר יצחק" - שהתפלל תפילתו וחתר חתירה למעלה, אל המזל שעל הבנים, שהרי באותו מקום (במזל) תלויים הבנים, שכתוב "ותתפלל על ה'", ואז "ויעתר לו ה'". אל תקרי "ויעתר לו" אלא "ויעתר לו", חתירה חתר לו הקדוש ברוך הוא (אל מתחת לכסא הכבוד) וקיבל אותו, ואז - "ותהר רבקה אשתו".

בוא ראה, עשרים שנה השתהה יצחק עם אשתו ולא הולידה, עד שהתפלל תפילתו. משום שהקב"ה מתרצה בתפילות הצדיקים בשעה שמבקשים לפניו את תפילתם על מה שהצטרכו. מה הטעם? כדי שיתרבה ויתווסף משחת קודש (הארת החכמה) לכל מי שצריך בתפילות הצדיקים (כי תפילת הצדיקים פותחת צינורות השפע, וגם מי שלא ראוי להיענות נענה).

בוא ראה, אברהם לא התפלל לפני הקב"ה שייתן לו בנים, אף על גב ששרה היתה עקרה. ואם תאמר, הרי כתוב "הן לי לא נתתה זרע" - ההוא לא משום תפילה היה, אלא כמי שמספר (משוחח) לפני ריבונו. אבל יצחק התפלל על אשתו, משום שהוא היה יודע שהוא לא עקר, אלא אשתו. שיצחק היה יודע בסוד החכמה, שיעקב עתיד להוציא (לצאת) ממנו בתריסר שבטים, אבל לא ידע אם באישה הזו או באחרת, ועל כן "לנכח אשתו" ולא "לנכח רבקה".

(תולדות, דף קל"ז)

יעקב יקבל את ברכות יצחק לזמן הגאולה

מימיו של אדם הראשון נועד יעקב ליטול מהנחש שהוא (המלאך של עשיו) את כל הברכות הללו, והוא נשאר עם קללות ולא יצא מהם. דוד אמר ברוח הקודש, "מה יתן לך ומה יסיף לך לשון רמיה, חצי גבור שנונים". מה אכפת לאותו הנחש הרע שהביא קללות על העולם, כמו שאמרו, נחש נושך וממית, ואין לו ממנו הנאה.

"לשון רמיה" - שרימה את אדם ואשתו והביא רע עליו ועל העולם. אחר כך בא יעקב, ונטל משלו את כל אותם הברכות. "חצי גבור שנונים" - זה עשיו, ששמר שנאה ליעקב על אותן הברכות, כמו שנאמר "ויעטם עשו את יעקב על הברכה" וגו'.

"ויתן לך האלהים מטל השמים ומשמני הארץ" - מלמעלה ומלמטה בחיבור אחד. "ורב דגן ותירש" - הרי פירשוהו, אבל ככתוב "ולא ראיתי צדיק נעזב וזרעו יזרעו מבקש לחם". בוא ראה, "נער הייתי" וגו', ובארוה - הפסוק הזה אמר אותו שרו של עולם (המלאך מטטרו"ן המכונה גם נער) וכו'. ומשום כך אמר "ורב דגן ותירש".

"ויעבדוך עמים וישתחו לך לאמים" - בזמן ששלט שלמה המלך בירושלים, שכתוב "וכל מלכי הארץ..., מביאים איש מנחתו" וגו'. "וישתחו לך לאמים" - בזמן שיבוא מלך המשיח, שכתוב "וישתחו לו כל מלכים". רבי יהודה אמר, הכל בזמן שיבוא המלך המשיח, ככתוב "וישתחו לו כל מלכים, כל גוים יעבדוהו".

"הוה גביר לאחיק", לשלוט עליהם ולרדות אותם בזמן שבא דוד המלך. רבי יוסי אמר, הכל הוא בזמן שיבוא מלך המשיח, שהרי משום שעברו ישראל על דברי התורה, אז "ופרקת עלו מעל צוארך".

רבי יוסי אמר, כל הברכות הללו מצד של חלקו של יעקב היו, ומשלו הוא נטל. והברכות האלו היה רוצה יצחק לברך את עשיו, ומשום כך עשה הקב"ה (שיתחלפו יעקב ועשיו בסדר הברכות), וגרם ליעקב ליטול משלו.

(תולדות, דף קמ"ג)

בגדי עשיו שלקח יעקב היו של אדם הראשון

"ותקח רבקה את בגדי עשו" וגו'. אלו הלבושים שהרוויח עשיו מנמרוד, ואלה לבושי כבוד, שהיו מאדם הראשון, ובאו לידי נמרוד, ובהם היה צד נמרוד, שכתוב "הוא ה'ה גבר ציד לפני ה'" וגו' (בשעה שלבש אותם היו מתקבצים כל בהמות חיות ועופות ונופלים לפניו - מדרש בראשית רבא). ועשיו יצא לשדה ונלחם בקרב עם נמרוד והרג אותו, ולקח ממנו את הלבושים הללו.

זהו שכתוב "ויבא עשו מן השדה והוא עיף" (והיה בסה"כ בן 15). ובארוה, כתוב כאן "והוא עיף", וכתוב שם "כי עיפה נפשי להרגים" (היינו שהמילה עיף מרמזת על פעולת ההרג, והמדרש מספר על חמש עבירות קשות שעשה באותו היום).

ועשיו היה מסתיר את אותם הלבושים אצל רבקה, ובהם היה יוצא וצד ציד, ואותו היום לא לקח אותם, ויצא לשדה והתעכב שם (כי לא נפלו לרגליו החיות והיה צריך לצוד אותן ממש). וכשעשיו היה לובש אותם, לא היו מעלים ריחות כלל. כיוון שיעקב לבש אותם, אז שבה האבידה למקומה והעלו ריחות (גן עדן), משום שיופיו של יעקב היה יופיו של אדם, ומשום כך חזרו בשעה ההיא למקומם והעלו ריחות.

אמר רבי יוסי, יופיו של יעקב שהוא יופיו של אדם איך אפשר? והרי שנינו, תפוח עקבו (המבנה העגול של העצם שבעקב) של אדם הראשון מכהה גלגל חמה (והכוונה שזוהרו של אדם הראשון היה כ"כ חזק, שאפילו אור העקב היה מעלים את אור השמש, כמו שהשמש מעלימה את אור הנר), ואם תאמר שכך היה יעקב? אמר לו רבי אלעזר, ודאי שכך היה. בראשונה טרם חטא אדם הראשון, לא היו יכולים כל הבריות להסתכל ביופיו. כיוון שחטא, השתנה יופיו ורומו הונמך, ונעשה בן מאה אמות.

ובוא וראה, יופיו של אדם הראשון הוא סוד, שהאמונה העליונה תלויה ביופי ההוא, ומשום כך "ויהי נעם ה' אליהו עלינו", וכתוב "לחזות בנעם ה'". וזהו ודאי יופיו של יעקב, והכל הוא סוד עליון.

(תולדות, דף קמ"ב)

לא יתחזק אדם שיאמר הקב"ה יצילני או יעשה לי כך וכך, אבל ישים את כוחו ואמונתו בקב"ה שיסייע לו, כשהוא משתדל באותם המצוות של התורה וללכת בדרך אמת. ובזה יתחזק בקב"ה שהוא יסייע לו, ויתחזק בו, שלא ישים את כוחו ובטחונו באחר.

אין סומכים על הנס

"ויקרא את עשו בנו הגדל ויאמר, הנה נא זקנתי, לא ידעתי יום מותי". רבי אלעזר פתח ואמר, "אשרי אדם עוז לו בך" וגו'. אשרי האיש שמתחזק בקב"ה ושם בו את תוקפו ומבטחו!

(האם) יכול (האדם להתנהג) כפנני'ה מישאל ועזרי'ה שהתחזקו ואמרו, הן איתנו אלהינו שאנו עובדים, יכול להצילנו מתוך כבשן האש היוקדת, ומידך המלך יציל [1]. בוא ראה, שאם לא יציל ולא יעמוד עליהם הקב"ה, נמצא ששמו של הקב"ה לא יתקדש בעיני הכל, כמו שאמרו.

אלא כיוון שידעו שלא אמרו כראוי, חזרו ואמרו, ויהן לא ידוע להיות לך המלך" וגו'. בין יציל בין לא יציל, "ידוע להיות לך המלך" וגו' (כלומר, גם אם לא יציל אותם הקב"ה מהכבשן אין זה גורע מהיותו המלך).

אלא לא יתחזק אדם שיאמר, הקב"ה יצילני או יעשה לי כך וכך (שיעשה איזה נס גלוי או ישנה סדרי עולם בשבילי). אבל ישים את כוחו ואמונתו בקב"ה שיסייע לו, כשהוא משתדל באותם המצוות של התורה וללכת בדרך אמת. שכיוון שאדם בא להיטהר, ודאי מסייעים לו. ובזה יתחזק בקב"ה שהוא יסייע לו, ויתחזק בו, שלא ישים את כוחו ובטחונו באחר.

ומשום כך, "עז לו בך, מסלות בלבכם", שיעשה ליבו כראוי בלי הרהור אחר, אלא כמסילה הזו שהיא מתיישבת לעבור בכל מקום שצריך, כך גם.

(תולדות, דף קמ"ב)

[1] - חנניה מישאל ועזריה היו שלושה חברים של דניאל הנביא, סריסים בהיכל המלך נבוכדנצר. שר הסריסים שלו שינה את שמותם ל: שדרך מישר ועבד נגו. כמו דניאל, גם הם התחזקו ביראת שמים, לא אכלו מאכלות אסורים, ולשם כך הסתפקו רק בזרעונים. למרות זאת לא היו פניהם נראים בריאים כבני גילם שבחצר המלך.

מהי תחיית המתים

מדרש הנעלם - "ואלה תולדות יצחק בן אברהם. אברהם הוליד את יצחק. רבי יצחק פתח, "הדודאים נתנו ריח" וגו'. שנו רבותינו, לעתיד לבוא הקב"ה מחיה את המתים וינער אותם מעפרם, שלא יהיו בנין (נבנים) מעפר כמות שהיו בתחילה, שנבראו מעפר ממש, דבר שאינו מתקיים. זהו שכתוב "וייצר ה' אלהים את האדם עפר מן האדמה".

ובאותה שעה יתנערו מעפר מאותו הבניין, ויעמדו להיות להם קיום. זהו שכתוב "התנערי מעפר קומי שבי יהושלים". יתקיימו בקיום, ויעלו מתחת לארץ (הצדיקים הקבורים מחוץ לארץ ישראל יגיעו לכאן ע"י מה שנקרא גלגול מחילות מתחת לאדמה, וכאן) ויקבלו נשמתם בארץ ישראל. באותה שעה יציף הקב"ה כל מיני ריחות שבגן עדן עליהם, זהו שכתוב "הדודאים נתנו ריח".

אמר רבי יצחק, אל תקרא "הדודאים" אלא "הדודים". זהו הגוף והנשמה, שהם דודים ורעים זה עם זה. רב נחמן אמר דודאים ממש. מה הדודאים מולידים אהבה בעולם, אף הם מולידים אהבה בעולם. ומה זה "נתנו ריח"? כשרון מעשיהם, לדעת ולהכיר את בוראם.

"ועל פתחינו" - אלו פתחי שמים, כשהם פתוחים להוריד נשמות לפגרים (לא לו שיקומו בתחיית המתים). "כל מגדים" - אלו הנשמות. "חדשים גם ישנים" - אותם שיצאו נשמתם מהיום כמה שנים, ואותם שיצאו נשמתם מימים מועטים, וזכו בכשרון מעשיהם להיכנס בעולם הבא, כולם עתידים לרדת בבת אחת, להיכנס בגופות המוכנים להם.

אמר רבי אחא בר יעקב, בת קול יוצאת ואומרת: "חדשים גם ישנים דודים צפנתי לך", צפנתי אותם באותם העולמות. "לך" - בשבילך, בשביל שאתה גוף קדוש ונקי. דבר אחר, "הדודאים" - אלו מלאכי שלום. "נתנו ריח" - אלו הנשמות שהם ריח העולם.

שלמדנו, אמר רבי יהודה, שלוש כיתות של מלאכי השרת הולכים בכל חודש ובכל שבת ללוות לנשמה עד מקום מעלתה. ובמי נקיים את "על פתחינו כל מגדים"? אמר רבי יהודה, אלו הן הגופות שהם עומדים בפתחי קברות לקבל נשמתן, ודומ"ה (המלאך הממונה על בתי הקברות) נותן פתק של חשבון, והוא מכריז ואומר: ריבוננו של עולם, "חדשים גם ישנים", אותם שנקברו מכמה ימים (בעבר) ואתם שנקברו מזמן מועט - כולם "צפנתי לך", להוציא אותם בחשבון. (תולדות, מדרש הנעלם, דף קל"ד)

ללכת בדרך האמת

"אשרי אדם עוז לו בך" - עוז, כמו שנאמר "ה' עז לעמו יתן", משום שצריך האדם להתעסק בתורה לשמו של הקב"ה, שכל מי שמתעסק בתורה ואינו משתדל בה לשמה, טוב לו שלא נברא. "מסלות בלבכם", מה זה "מסלות בלבכם"? זו התורה ההיא שהוא השתדל בה להרים את הקב"ה, ולעשותו חטיבה בעולם (מסילות - הכוונה שעסק בתורה בדרך האמת וביושר לב).

בוא ראה, כל מעשיו של יעקב היו לשמו של הקב"ה, ומשום כך הקב"ה היה עימו תמיד, שלא זזה ממנו השכינה. שהרי בשעה שקרא לו יצחק לעשיו בנו (שיעשה לו מטעמים בכדי שיברך אותו), יעקב לא היה שם, והשכינה הודיעה לרבקה, ורבקה הודיעה ליעקב.

רבי יוסי אמר, בוא ראה, אם חס וחלילה באותו הזמן היה מתברך עשיו, לא היה שולט יעקב לעולמים. אלא מעם הקב"ה זה היה, והכל בא במקומו כראוי. בוא ראה, כתוב "ורבקה אהבת את יעקב", ומשום כך שלחה בשביל יעקב, "הנה שמעתי את אביך מדבר אל עשו אחיך לאמר" וגו'.

"ועתה בני שמע בקלי" וגו'. בזמן ההוא ערב פסח היה, וצריך היצר הרע להתבער והלבנה לשלוט (המלכות הקדושה), סוד האמונה, ולכן עשתה שני תבשילים (שני עיזים).

רבי יהודה אמר, כאן רמז שעתידים בני יעקב להקריב שני שעירים, אחד לה-ה' ואחד לעזאזל"ל ביום הכיפורים. משום כך הקריבה שני גדיי עיזים - אחד בשביל הדרגה שלמעלה (לקב"ה), ואחד כדי להכניע את דרגתו של עשיו שלא ישלוט על יעקב (מעין שעיר לעזאזל), ועל כן שני גדיי עיזים, ומשניהם טעם יצחק ואכל.

(תולדות, דף קמ"ב)

בזמן הגלות, כל הממונים של אומות העולם והערב רב נאמר בהם "היו צריה לראש אויביה שלו". צריה הם הערב רב, עליהם נאמר "שריך סוררם וחרברי גנבים, כלו אוהב שחד" וגו'. "אויביה שלו", אלו עשיו וישמעאל ו-70 הממונים

שנצרך להם, ובכך שולט כביכול הכבד על הנשמה, על הגוף ועל האיברים, ושולטים אומות העולם על ישראל, חס ושלום.

תפילה בהוצאת ספר תורה

אמר רבי שמעון, כשמוציאים ספר תורה בציבור לקרוא בו, נפתחים שערי רחמים בשמיים, ומעוררים את האהבה למעלה, וצריך אדם לומר כך (וזוהי הבקשה שאנו אומרים בשבתות וחגים בפתיחת ההיכל, אפשר למצוא בכל סידור):

ברוך שמה דמרא עלמא, בריך כתרך ואתרך. יהא רעותך עם עמך ישראל לעלם, ופרקן מינך אחזי לעמך בבית מקדשך, לאמטוי לנא מטוב הנהוך ולקבל צלותנא ברחמי. יהא רעוא קדמך דתוריה לן חיינ בטיבו, ולהוי אנא עבדך פקידא בגו צדיקיא, למרחם עלי ולמנטר יתי וית כל די לי ודי לעמך ישראל.

אנת הוא זן לכלא ומפרנס לכלא, אנת הוא שליט על כלא, אנת הוא דשליט על מלכיא, ומלכותא דילך היא. אנא עבדך דקדשא בריך הוא דסגידנא קמה ומקמי דיקר אורייתא בכל עדן ועדן, לא על אנש רחיצנא ולא על בר אלהין סמיכנא, אלא באלהא דשמיא, דהוא אלהא דקשוט ואורייתא קשוט ונביאיה קשוט, ומסגי למעבד טבון וקשוט. בה אנא רחיץ, ולשמה יקירא קדישא אנא אמר תשבחן.

יהא רעוא קדמך דתפתח לבי באורייתך, (ותיהב לי בנין דכרין דעבדין רעותך), ותשלים משאלין דלבי ולבא דכל עמך ישראל, לטב ולחיינ ולשלם. אמן:

"ברוך שמו של רבון העולם, ברוך כתרך ומקומך, יהיה רצונך עם עמך ישראל לעולם, ופדות ימינך הראה לעמך בבית מקדשך, ולהגיע לנו מטוב אורך ולקבל תפלותינו ברחמים. יהי רצון מלפניך, שמתאריך לנו חיים בטוב, ולהיותי נפקד בין הצדיקים לרחם עלי ולשמור אותי, ואת כל שלי ושל כל עמך ישראל.

אתה הוא הזן את הכל, אתה הוא השולט על המלכים ומפרנס את הכל. אתה הוא השולט על הכל, והמלכות שלך היא. אני עבדו של הקדוש ברוך הוא שמששתחוה לפניו ומלפני כבוד תורתנו בכל זמן וזמן. לא על איש אני בוטח ולא על בני אלהים אני סומך, אלא באלוהי השמים, שהוא אלוהי אמת ותורתו אמת ונביאיו אמת, ומרבה לעשות טובות ואמת. בו אני בוטח, ולשמו הקדוש והנכבד אני אומר תשבחות.

יהי רצון מלפניך, שתפתח לבי בתורתך, ותתן לי בנינים זכרים שעושים רצונך, ותשלים משאלות לבי ולב כל עמך ישראל לטוב ולחיים ולשלום, אמן".

(ויקהל, דף ר"ו)

שבת שלום ומבורכת לכל בית ישראל!

© כל הזכויות שמורות לרבי שמעון בר יוחאי!!!

"אור הזוהר" בפייסבוק, ביטויב, באתר האינטרנט ובטלגרם.

מותר לצלם, להעתיק, להפיץ, לשלוח לחברים, וכל דבר אחר על מנת לזכות את הרבים, ולהחיש הגאולה ברחמים. להצטרפות לרשימת התפוצה של הגליון לחצו כאן [הגליון מוקדש לרפואת יהודה בן סופיה ורבקה בת מתוקה, ולהבדיל - לע"ג שאול ג'ורג' בן גרציה, רחל בת מסעודה, חזי דליה בת רחל, יהודית אודט בת סופיה, חיים ציון בן נחמה, יום טוב בן מתוקה תואה, רוזה בת אמה חיבנה, נועם נומי בן צופיה, יעקב בן בת-שבע ת.נ.צ.ב.ה.](#)

הקשר בין שמירת מצוות, בריאות הגוף ומצבנו

מול אומות העולם

בזמן הגלות, כל הממונים של אומות העולם והערב רב, נאמר בהם "היו צריה לראש אויביה שלו". צריה ודאי הם הערב רב, עליהם נאמר "שריך סוררם וחרברי גנבים, כלו אוהב שחד" וגו'. "אויביה שלו", אלו עשיו וישמעאל ושבעים הממונים, שהם כולם בשלווה ובעושר, וישראל בדוחק ובעניות, ומשום זה אוי לעולם כשנבלעו (ישראל) בערבוב רע (באומות העולם ואימצו את מנהגיהם).

ומי גרם שנבלעו במעיהם (של אומות העולם) ולא נודע כי באו אל קרבנה? משום שמעשיהם הרעים בידיהם, זהו שכתוב ו'יתערבו בגוים וילמדו מעשיהם'.

כמו כן הנשמה, היא כנסת ישראל, כשהיא שלמה במצוות עשה, נאמר בה "כלך יפה רעיתי ומום אין בך". באותו זמן שורה שם הוי"ה עליה, ונאמר בה "וראו כל עמי הארץ כי שם ה' נקרא עליך ויראו ממך", והממונים של הכבד והעורקים שלו [1] והממונים של הטחול והערבוב הרע שלו, נכנעים תחת הלב, ששם הנשמה.

ואם הנשמה מטונפת (פגומה) בחטאים או מאותן המצוות, כמו שביארוה בעלי המשנה "עברה מכבה מצוה", באותו המקום (איבר) ששורה העבירה והסתלקה המצווה ממנו, אותו איבר הוא פגום, והוא מום של הנשמה, ובגללו לא שורה הקב"ה על הנשמה. זהו שכתוב "כל אשר בו מום לא יקרב" - נשמה שיש בה מום באחד מרמ"ח מצוות שלה, לא נקרבת בגללו אל הקב"ה.

אבל הנשמה מצד השכינה אין בה מום, זהו שכתוב "כלך יפה רעיתי ומום אין בך". אם יצר הרע רוצה להתקרב לאותו מקום, כיוון שהשכינה שורה שם, שהיא הנשמה, נאמר בה "והזר הקרב יומת", משום שעליה נאמר "אני, ה' הוא שמי, וכבודי לא אחר לא אמת", דהיינו לאל אחר, אל זר, שהנשמה היא כבודו והיא תשבחתו (של הקב"ה), שבה משבח האדם את הקב"ה בתפילה בכל יום, בכמה תשבחות והודאות.

ומשום זה "אני ה', הוא שמי, וכבודי לא אחר לא אמת, ותלהתי לפסילים" - אלה שבעים הממונים שלא נתן להם הקב"ה רשות לשלוט עליה (על השכינה), שהם עורקי הכבד, שהוא אל אחר, טחול - נחש, יותרת הכבד - אשת זנונים.

(תיקוני הזוהר, תיקון י"ט)

[1] - 70 עורקים בכבד, יחד עם הטחול ויותרת הכבד, כנגד 70 אומות העולם. וכמו שהכבד, יותרת הכבד והטחול הינם איברים שתפקידם לספוג את הפסולת שבדם, כך גם ברוחניות: שכאשר ישראל שלמים במצוות עשה, הנפש שלהם מזדככת. ומכיוון "הדם הוא הנפש", אין הם נותנים לכבד ולחלקיו אלא את הנצרך להם לחיותם ולתפקודם. וכאשר ישראל אינם שלמים במצוות, הרי נפשם עכורה, ומתוך כך דמם כביכול מלא בפסולת, ואיביריהם פגומים, והרי הם מזינים את הכבד, שהם אומות העולם, ביותר ממה